

Rabindranath Tagore

Hindosztáni virágok

(A „Gitanjali” és a „Kertész” legszebb dalai)

**A költő angolnyelvű prózafordításából
a verses külalak visszaállításával fordította
Zoltán Vilmos**

Légrády Testvérek kiadása, Budapest

A mű elektronikus változatára a Nevezd meg! - Így add tovább! 4.0 Nemzetközi (CC BY-SA 4.0) Creative Commons licenc feltételei érvényesek. További információk: <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.hu>

Elektronikus változat:
Budapest : Magyar Elektronikus Könyvtárért Egyesület, 2017
Készült az Internet Szolgáltatók Tanácsa támogatásával.
Készítette az Országos Széchényi Könyvtár E-könyvtári Szolgáltatások Osztálya
ISBN 978-963-417-225-3 (online)
MEK-17503

TARTALOM

I. ÁLDOZATI ÉNEKEK (GITANJALI)

TE ALKOTTÁL VÉGTELENNEK...
TÜRD, URAM...
HERCEGI KÖNTÖSBE...
HIVATALOS VOLTAM...
FELHŐ FELHŐN TORNYESUL...
FOHÁSZ ESŐS JULIUSI NAPON
ZIVATAROS ÉJJEL ELHAGYATVA...
FÁRADT VOLTOM ÉJSZAKÁJÁN...
ÉJJELI VENDÉG
A RAB
A SZENTSÉGTÖRŐK
MAJD HA MINDEN ÉRZÉS...
ZARÁNDOKUT
HALK LÉPÉSÉT HALLOTTAD-E?
KUNYHÓM KAPUJÁNÁL
JÖTT A KIRÁLY
SZIVED BÁGYADT...
FÉNY, DRÁGA FÉNY...
OH, SZIVEM SZERELME, UGY VAN AZ...
GYERMEKMOSOLY, GYERMEKÁLMOK...
NŐ A FÖLDI ÁRNYÉK...
NAP NAP UTÁN...
OH, HADD FONJAK...
HA ELJÖN A HALÁL
MEGKAPTAM AZ ELBOCSÁTÁST...

II. A „KERTÉSZ” DALAIBÓL

A KERTÉSZ ÉS A KIRÁLYNÉ
RAB MADÁR ÉS VADMADÁR
AZ IFJU HERCEG
MINT MIKOR A PÉZSMA SZARVAS...
KÉZ A KÉZBEN, SZEM A SZEMBEN...
SÁRGA MADÁR ÉNEKELGET...
A KÉT NŐVÉR
IFJU, JÖJJ!
SZÓLJ HOZZÁM, SZERELMEM...
TE VAGY AZ ESTI FELHŐ...
SZIVEM, A VADON MADARA...
OH, NE MENJ EL...
HOGY NE ISMERJEK RÁD
KELLEMEDNEK BILINCSÉTŐL...
FEJEZD BE AZ UTOLSÓ DALT...
VIRÁGODBÓL ÉN IS SZEDTEM...
A VAK LEÁNYKA
OH ASSZONY...
A KŐBE VÉSETT SZÉPSÉG
BUCSU
ÁLOM KÖDÖSVÉNYÉN...
A BOLOND ÉS A BÖLCSEK KÖVE
A VADÁSZ
A HALÁLHOZ
SÁRGA RIZSMEZŐN...

Az európai íróvilágban nagy meglepetést keltett, mikor 1913-ban a Nobel-díjak bíráló-bizottsága az irodalmi díjat a szinte biztosra jelölt stájer Roseggerrel szemben az indus Rabindranath Tagorenak ítélte oda. A költő nevét ugyanis Európában akkor még alig ismerte valaki, ami a közlekedés és nemzetközi érintkezés háboru előtti tökéletessége mellett egyenesen bámulatos, mert azon a nagy területen, ahol a bengál nyelvet beszélik, Tagore neve negyven év óta a legnagyobb tisztelet és megbecsülés tárgya. E tisztelet alapja az a hatvan kötetnyi lírai, drámai, elbeszélő, vallásbölcseleti és szociológiai irodalmi munkásság, melyet a ma hatvan éves költő tizenhét éves korától kezdve kifejtett s melyről honfitársai a bengál irodalom legujabb korát Rabindranath Tagore korának nevezték el.

Ezt akkor Európában még nem tudták s ezért mindenki kíváncsi volt a költő irodalmi munkásságára, elsősorban arra a kötetre, mely állítólagos kiválóságával megszerezte neki a legnagyobb és legmegtisztelőbb európai pályadíjat. A „Gitanjali” volt ez, lírai költemények, nevezetesen Bráma vallása szellemében írt áldozati énekek gyűjteménye, mely a bengál eredetiből fordítva, a költő saját, mesteri prózafordításában angolul 1913-ban jelent meg a Macmillan and Co. londoni cégnél. A következő évben ugyanott és ugyancsak a költő saját prózafordításában megjelent a Kertész-ciklus (The Gardener, songs of life and love), az előbbivel ellentétben Rabindranath Tagore világi dalai, melyeknek tárgya az élet és szerelem. A két kötet Tagore lírai munkásságának legértékesebb terméke s amannak zoltármélységű vallásos költészete, emennek megragadóan meleg, közvetlen, szindús és helyel-közzel csipkefinomságu dalai a világirodalom legnagyobb lírikusai sorába emelik szerzőjüket.

Mindez azonban csak később derült ki az elfogult és ellenséges Európa, valamint a magam számára is, aki, mikor a két kötetet meghozattam, alig vártam egyebet, mint legfeljebb érdekes exotikumot. Ehelyett kaptam a Gitanjaliban egy bámulatosan magas, bár a mienktől elütő kultúra keretében egy istent dicsőítő zsolozsmatiszta, megkapó vallásos költészetet, a Kertészben mély, mert általános emberi érzéseket mesterien megérintő remek dalokat, melyeket bármely európai költő is megírhatott volna, de persze csak a legnagyobbak közül való. Az exotikum, melyet a kárörvendő Európa várt, csak annyira szorítkozott, hogy a költő itt-ott felemlíti a kum-, deodar- és lótuszvirágot, vagy mint a Kertész-ciklus egyik dalában („Álom ködösvényén járva...”), célzást tesz a lélekzarándoklásra. Általában bámulatos, hogy a költő mekkora művészi önmérséklettel alkalmazza a külső „indus” kellékeket, ellentétben az Indiát festő európai írókkal, pl. Hans Heinz Evers-szel és Rudyard Kiplinggel, akiknek kirakabengalizmusa meguntatja az olvasóval Indiát.

Eleinte az volt a szándékom, hogy mindkét kötetből lefordítok egy-egy darabot harminc év óta készülő világ lírai anthológiám számára, de mikor egyre több lefordításra méltó költeményre akadtam, láttam, hogy a két kötetből egy, Tagore egyedülálló költészetét jellemzően bemutató kötetet lehetne összeállítani. A feladatot megnehezítette az a körülmény, hogy nem tudván bengálul, a költő angolnyelvű prózafordítására voltam utalva. Viszont ez a prózafordítás oly szép és észrevehetőleg oly nagy szeretettel készült, hogy eredetinek volt tekinthető, ha nem is tudta felejtetni a verses külalak hiányát. Mivel pedig harmincéves gyakorlatban élesült érzékem a bibliai egyszerűségű prózasorokból is kiérezte az öntudatlanul is benfelejtett ritmus lüktetését s észrevette a rimet, melyre a szerző-fordító néhol akaratlanul is ráhibázott (pl. a Gardener 17., a Gitanjali 57. dalában), a kétségtelenül hű angol fordítás alapján adva volt a rekonstrukció lehetősége. Hogy még bizonyosabb legyen dolgomban, elmentem Vikár Bélához, az ázsiai nyelvek kiváló kutatójához, akitől megtudtam, hogy a bengál verselés ütemes és rimes. Ilykép felkészülve, versben lefordítottam s még 1914-ben közre is adtam a költő egyik legszebb költeményét, „Az ifju herceg”-et, a Magyar Tudományos Akadémia első osztályának 1914. júniusi ülésében pedig Vikár Béla bemutatta néhány verses műfordításomat a Gitanjaliból és a Kertészből. Azóta a lapok és folyóiratok szakadatlanul közlik verses Tagore-fordításaimat, melyeknek egy kötetre tervezett anyagát itt veszi az olvasó.

Módszeremet több ízben támadták, különösen a prózafordítók, akik - nem egészen érdektelenül - azt is terjesztették, hogy a bengál verselés nem ismeri a rimet. Miután azonban Rabindranath Tagore európai tartózkodása alkalmából kiderült s az általa Berlinben és Bécsben bengál eredetiben felolvasott versek nyomán bebizonyosodott, hogy igenis, e versek ütemes ritmusuak és rimekben gazdagok, a kérdés javamra el van döntve. Mivel pedig az összes európai irodalmakban az angol prózafordítás nyomán a költő költeményeinek csak prózafordítása forog közkézen, előállt az az érdekes helyzet, hogy eddig az európai irodalmak közül egyedül a magyar irodalomban van Rabindranath Tagore költeményeinek formahű verses fordítása.

Budapest, 1922. március 10.

Zoltán Vilmos.

I. ÁLDOZATI ÉNEKEK (GITANJALI)

TE ALKOTTÁL VÉGTELENNEK...

Te alkottál végtelennek,
Mert úgy tetszett a szivednek -
Lelkem törekeny edénye,
Mert akartad, testet öltött,
Ujra, újra kiürítetd,
S friss élettel újratöltöd.

Ezt a kicsiny nádtlinkót
Mindenütt hordod magaddal
És betöltöd a világot
Örökké új dallamokkal.

Kezed halk érintésére
Szivem bilincse lepattan,
S ujjongó szavak születnek
Arra, ami mondhatatlan.

Amit adsz, oly véghetetlen,
Hogy nem fér el két kezemben -
Évek tűnnek, korok mulnak,
Folyton töltesz dús kezekkel,
De az edény nem telik meg,
S ahova töltés, mindig lesz hely.

TÜRD, URAM...

Türd, Uram, hogy melléd települjek
S arcod láttán kissé felüdüljek.
Ami munka itt van a kezemben,
Legyen szabad később befejeznem.

Szivem nem tud megnyugodni távol
Arcod boldogító látásától;
S mi a munkám? Hálósövés régen
Hálók partnérküli tengerében.

Ma a nyár jött lopva ablakunkhoz,
Ezer sóhajt és sejtelmes dalt hoz;
Kis erdőcske virágtengerében
Méhedongás zsong szerte a légben.

Itt a perc, hogy nyugodtan leüljek,
Arcod láttán viduljak, örüljek,
S a virágos, illatozó csendben
Zsolozsmás imámat énekeljem.

HERCEGI KÖNTÖSBE...

Hercegi-köntösbe öltöztetett gyermek,
Kit ékköves láncsal bilincsekbe vernek,
Játékban nem lelhet örömet, hiába!
Ruhájában folyton megbotlik a lába...
Félvén, hogy ellopják, vagy hogy a por éri,
Távol a világtól bús éltét leéli.

Cifra adományod, anyám, nem kell nékem,
Ha a föld szent porát távoltagek tőlem,
S meggátol abban, hogy kiléphessek végre
Az emberi élet nagy játszótérére!

HIVATALOS VOLTAM...

Hivatalos voltam én is
E világnak ünnepére,
Szemem látott, fülem hallott,
S boldogság volt éltém bére.

Tisztem volt az ünnepélyen
Lantot verni szakadatlan',
Megfeleltem becsülettel,
S amit tudtam, odaadtam.

Kérdelem, itt-e már a perc, hogy
Veled szemtől szemben álljak,
S hangtalanul leborulva
Bucsut mondjak a világnak?

FELHŐ FELHŐN TORNYESUL...

Felhő felhőn tornyesul,
Száll az est a tájra,
Mért kell állnom egymagamban
Kapud előtt várva?

Dolgozom a többivel
Napsugaras délből,
Ám e bús, sötét napon csak
Benned van reményem.

Ha elrejtet arcodat
És felém se' nézel,
Mint tűnik majd tova ez az
Esős, hosszú éjjel?

Szemem búsan elmereng
Szürke messzeségen,
S szívem sirva száll tova a
Nyughatatlan szélben.

FOHÁSZ ESŐS JULIUSI NAPON

Esős július havában
Némán, mint az éj az árnyban,
Halkan, mint az árny az éjben,
Ugy jössz lopva, észrevétlen.

Ma a hajnal törbeejtett
S felébredni elfelejtett;
Szeme csukva, szeme zárva,
Nem figyel a messze, távol
Felsíró szél jajszávára,
S min átlátni nem lehet,
Sűrű, sötét felhőfátyol
Borítja a kék eget.

Hangtalan az erdő, s árva,
Elhagyott a falu, s abban
Minden ház kapuja zárva.

Te bolyongsz csak egymagadban,
Égi vándor, az utcákon -
Oh, te egyetlen barátom,
Ki szívemnek olyan drága,
Térj be hozzám, kapum tárva,
- Ne tűnj tova, mint egy álom!

ZIVATAROS ÉJJEL ELHAGYATVA...

Miért voltál távol e viharos éjjel?
Látogatásoddal miért kerültél el?
Kétségbeesettek jajszávának mása
Volt a felhős égbolt siró morajlása.

Nem tudtam aludni - csak ajtót nyitottam
S kémleltem az éjet, nem te jársz-e ottan?

Nem láthattam mást, csak sűrű sötétséget,
Utad merre visz el? Hol késik a lépted?

Tintasötét folyam bizonytalan partja,
Vagy az erdő az, mi lépted' visszatartja?
Téves utakon, vagy át hegyszakadáson
Jössz oly késlekedve hozzám, én barátom?

FÁRADT VOLTOM ÉJSZAKÁJÁN...

Fáradt voltom éjszakáján
Békés álmot adj e szemnek,
Harc és tépelődés nélkül
Hadd aludjam, bizva benned.

Ne kívánd, hogy kényszerítsem
Imára e bágyadt elmét,
Magasztaló koldusszómban
Kedvedet, oh, ugysem lelnéd.

Hisz' fátyolt a fáradt szemre
Te borítasz, éj ha támad,
Hogy látása ébredéskor
Üdőbb legyen és vidámabb!

ÉJJELI VENDÉG

Jött és leült mellém,
S én aludtam mélyen
Elátkozott álmot -
Oh én szerencsétlen!

Jött a néma éjben
Hárfával kezében,
S álmaimban halkan
Visszhangzott a dallam.

Oh jaj, miért vész el
Ilykép minden éjjel?
Csak ködön át mért int,
S mért nem látom arcát,
Melynek lehe érint?

A RAB

„Mondd, szegény rab, mondd, ki kötözött meg téged,
S ki rakta rád ezt a láncot, amely éget?”

„Uram Istenem volt” - felel a rab menten -
„Aki megkötözött s láncrafüzött engem.
Már-már azt hittem, hogy az egész világon
Nincsen gazdagságban s hatalomban párom.
Kincseskamarámban kincset-kincsre raktam,
S annak, kié volt, az Urnak mitsem adtam;
Mikor álom jött rám, oly ágyban aludtam,
Melyről, hogy az Uré, s nem az enyém, tudtam,
S mikor felébredtem, végre úgy találtam:
Rab vagyok a magam kincseskamrájában.”

„Mondd, szegény rab, ez a lánc, mely el van nyűve,
S mégis törhetetlen, kinek kezeműve?”

„Beismerem” - szól a rab - „hogy magam voltam,
Aki nagy buzgón e láncot kovácsoltam.
Azt hittem, hatalmam győzhetetlen karja
Védi szabadságom’, hogy mi se zavarja.
Ilyképp dolgoztam a láncon nappal-éjjel
Nagy kovácstüzekkel, sok pörölyütéssel,
S mikor elkészült s egy szeme sem hiányzott
És törhetetlennek láttam már a láncot,
Akkor vettem észre rémülten, riadtan,
Hogy a szörnyű láncot önmagamra raktam.”

A SZENTSÉGTÖRŐK

Akkor léptek be a házba,
Amikor a hajnal ébredt,
S szóltak: „Adj egy kicsi zugot,
Éji szállást, menedéket.”

Szóltak: „Mi majd veled együtt
Hódolunk az Istenednek,
S nem kérünk mást, csak mi illet,
Azt a részét égi kegynek.”

Majd leültek egy sarokba,
Napnak fénye hullott rájuk
És naphosszat zsongott, bűgött,
Ájtalos, halk zsolozsmájuk.

De mikor az éj sötétje
Átölelte már a földet,
Fékevesztett mohósággal
A szentélyembe betörtek.

Szentségtelen mohó vággyal
Leszaggatták a kilincset,
S az Ur gazdag oltáráról
Elraboltak minden kincset.

MAJD HA MINDEN ÉRZÉS...

Majd ha minden érzés szomjan hal szivemben,
Árassz el kegyelmed záporával engem.

Majd ha báj és szépség éltemből kihálnak,
Zúditsd rám, nagy Isten, viharát a dalnak.

Majd ha munkalárma zürzavara gátol,
Hogy a lelkem Hozzád szálljon e világból:

Jőjj el hozzám akkor, Istene a csendnek,
Meghozván a békét s nyugalmat szivemnek.

S ha e sziv szegényen s koldusnyomorultan
Rejtőzik előtted valami zugolyban:

Jőjj királyi diszben nyomorommal szemben,
S törd reám az ajtót sivár rejtekemben.

És ha szemem többé a valót nem látja,
Mivel elvakítja vágyak délibábja:

Akkor, oh te Szent, ki öröm is vagy nyilván,
Törjön rám kezedből mennydörgés és villám!

ZARÁNDOKUT

Valami azt sugja nékem kora hajnalszürkületben,
Hogy csónakba ülünk titkon, csak Te meg én, csak mi ketten,
S melynek partja nincs sehol és melynek végét be nem látom,
E zarándokutunkról ne tudjon senki a világon.

És a tenger végtelenjén a mosolygó, néma csendben,
Mint a méhe, zsong a dallam minden szóbilincstől menten.
Nincs-e ennek még idője? Visszatart-e még a munkánk?
Nézd, a parton nő az árnyék s tűnő napnak fénye hull ránk
És a növekvő homályban, melynek árnyát este adja,
Fészkük felé vonul lomhán vizimadarak csapatja.

Láncunk mikor szakad már el, csónakunkat elbocsátva,
Mint mikor a tűnő napfény belevész az éjszakába?

HALK LÉPÉSÉT HALLOTTAD-E?

Halk lépését hallottad-e?
Ő csak jön, jön, egyre jön.

Minden percben, minden korban,
Minden nap és minden éjjel
Ő csak jön, jön, egyre jön.

Énekeltem jó néhány dalt
Jókedvemben, bánatomban,
S minden soruk ezt hirdette:
„Ő csak jön, jön, egyre jön.”

Ápril napsugaras napján
Erdő illatos ösvényén
Ő csak jön, jön, egyre jön.

Esős júliusi éjben,
Dübörgő fellegszekéren
Ő csak jön, jön, egyre jön.

Ha megül a gondok gondja,
Szivemet a lépte nyomja,
S mintha aranyugár érne,
Lába halk érintésére
Örömem is felragyog.

KUNYHÓM KAPUJÁNÁL

Trónodról leszállva
Eljöttél s megálltál
Kunyhóm kapujánál.

Dalolva egy zugban
Álltam egymagamban,
S mégis eljutott a
Füledbe a dallam.
Lejöttél s megálltál
Kunyhóm kapujánál.

Csarnokodat lakja
Mesterek csapatja,
Dicsőítésedre
Hangzik a dal egyre,
S mégis apródodnak
Dadogó danája
Egyszerűségében
Szivedet találja.
Panaszos kis ének
A füledig ér el,
Összevegyülve a
Világ zenéjével -
S most egy szál virággal,
Hogy nekem nyujtsd által,
Eljöttél s megálltál
Kunyhóm kapujánál.

JÖTT A KIRÁLY

Szürkült az éj és leszállott. Véget ért a napi munka,
Már azt hittük, hogy több vendég nem érkezik a falunkba.
Kaput zártunk s volt közöttünk, aki így szólt önfeledten:
„Jön a király.” - Kinevettük és azt mondtuk: „Lehetetlen!”

Majd úgy rémlett, hogy döngetik a kapunkat, mely lezárva,
Csak a szél az - mondtuk mi - mely duhajul tör a házra.
Lámpát oltva lefeküdtünk, ám közülünk egyik így szólt:
„Itt a hirnök!” - Mi nevtünk s így feleltünk: „Csak a szél volt!”

Most valami feldübörgött, élő hang a halott éjben,
Égzengésnek gondoltuk, mely morajlik a messzeségben.
Rengett a föld, fal megingott... Szólt valaki: „Kocsizörgés!”
Álomittasan feleltünk: „Oh nem, ez csak égdübörgés!”

Tartott még az éj sötétje, mikor a dob szólni kezdett,
S a kiáltás: „Ébredjetek!” a levegőn általreszket.
Megremegtünk s egyikünk szólt: „Im’ a király lobogója!”
Felugrottunk s kiáltottuk: „Talpra, talpra, itt az óra!”

Megjött a király - de hol a virágdisz, a fény, a fáklya?
Hol a csarnok? Hol a trónus? Szégyen, szégyen a világra!
Volt aki szólt: „Mért jajongni! Üres kézzel fogadjátok,
S hívjátok be házatokba, ha disztelen is szobátok!”

Tárjátok ki a kapukat, harang szóljon, álljon munka,
Éjnek mélyén jött a király a mi szomoru lakunkba.
S hogy kilép az éjbe újra, menny morajlik, fény világol,
Hozzátok a kopott gyékényt az udvarba a szobából
S lába elé terítsétek! A viharral egymagában
Váratlanul jött királyunk a félelmes éjszakában.

SZIVED BÁGYADT...

Szived bágyadt, s álom
Pihen szempilládon.

Nem jutott füledbe
Annak hallomása,
Hogy tövis közt legszebb
A virág nyílása?
Ébredj. Időd drága,
Ne tűnjön hiába!

Kövecses ut végén,
Magány országában
Tünődve ül s rád vár
Barátom magában.
Csalódás ne érje -
Ébredj, ébredj végre!
És ha déli hőben
Izzik az ég boltja,
S a forró homoknak
Szomját nincs, mi oltja -

Szived mélyén akkor
Az öröm nem él-e?
S lépteid nyomában
Az utszéli hárfán
Nem sir-e fel lágyan
Gyötrelmek zenéje?

FÉNY, DRÁGA FÉNY...

Fény, drága fény, mely világot ölelsz,
Szívbe vágyat, szemre csókokat lehelsz!

Nézd, édes, a fény
Csillogó táncot jár életem delén;
Szívem hurjaiból, miket simogat,
Fény fakasztja, édes, halld a dalokat;
S mely a megnyílt égből utra szabadul,
Szél rohan vadul,
Míg a kacagástól, mely mindent betölt,
Visszhangzik a föld.

Lepkék usznak szerte tárt vitorlaszárnnyal
A fény tengerén,
Hullámtaraján, nézd, liliomot s jázmint
Ringat ott a fény.

Nézd, a felhők széle aranyfényben ég,
S drágaköves záport zúdit ránk az ég!

Terjed a vidámság lombról lombra, édes
És az örömet nincs, ami mérni képes -
Gátat szakított, nézd, az örömnak árja,
S feltarthatatlanul zúdul a világra!

OH, SZIVEM SZERELME, UGY VAN AZ...

Oh, szívem szerelme, úgy van az:
Áldás minden, amit Te hozasz.
Aranyfény, mely táncol a levélen,
Felhő, amely átevez az égen,
Szellő, mely lehűti homlokom' -
A Te műved mindez, jól tudom.

Hajnal fénye árad a szemembe
- Tudom, a szívemnek most üzensz Te.
Arcod arcomra hajol le fentről,
Tekinteted a szememben bent ül,
S áhitatos szívem ezalatt
Lágyan megérinti lábadat.

GYERMEKMOSOLY, GYERMEKÁLMOK...

Édes álmok, mik lebegnek pilláján a gyermekszemnek -
Van-e olyan, aki tudja, hogy támadnak, hol teremnek?
Hire járja, mese mondja, hogy a szülőhonuk ott van
Tündérország erdejében egy ködárnyékos sarokban;
Jánosbogár fényében ott áll egy cserje, szélben ingó,
Azon virul félénken két elvarázsolt rózsabimbó;

Gyermekálmok itt születnek s messze utra szertemennek
Rálehelni csókjaikat pillájára gyermekszemnek.

A mosoly a gyermek ajkán, mikor álom borul rája -
Van-e, aki tudja, hogy az hol született, hol hazája?
Hire járja, mese mondja, hogy holdsugár érintette
Vándor őszi felleg szélét, mikor elsurrant mellette.
És a halvány holdsugárnak s jellegnek szülötteképen
Harmatmosta hajnalórán, tündérálmoknak egében
Megszületett az a mosoly, melynek párját nem találom,
S mely lebeg a gyermek ajkán, mikor fogva tartja álom.

Az az üde báj, amely a gyermek tagjain virágzik,
Van-e olyan, aki tudja, hogy hol rejlett oly sokáig?
Igen. Mikor édesanyja fiatal leánykorában
- Első szerelmének rabja - ujjongott és sirt magában,
Szíve mélyén élt már akkor s azt egészen áthatotta
És a szerelemnek édes, szent titkára tanította -
Mely a gyermek tagjain él és a szívnek olyan drága,
Azt a báj és üdeséget ez készítette virulásra.

NŐ A FÖLDI ÁRNYÉK...

Nő a földi árnyék, már a nap mulóban,
Ideje megmernem korsóm' a folyóban.

Vággyal terhes esti levegőn keresztül
Csobogó vizeknek bús zenéje rezdül.

Mintha egyre hívna s ösztönözne engem
Ismeretlen hang a szürkületbe mennem.

Elhagyott ösvényen nincs egy árva lélek,
Csak a szellő sir s a hullámok beszélnek.

Merjek-e az éjben otthonomba térni?
Találkozni mással nincs-e okom félni?

- Töprengve a révnél kicsiny csónakában
Ismeretlen férfi fuvoláz magában.

NAP NAP UTÁN...

Nap nap után, oh életem ura,
Veled örökké csak szemtől szemben álljak?
Összekulcsolt kézzel, ura a világnak,
Veled örökké csak szemtől szemben álljak?

Magas eged alatt, csendjében magánynak,
Alázattal én csak szined előtt álljak?

Nyugtalan világod törtétese közben,
Lármás harci zajban, rohanó tömegben,
Körülöttem száza fürge vitorláknak -
Veled örökké csak szemtől szemben álljak?

S ha munkám' e földön végre befejeztem,
Királyok királya, akkor újra kezdjem?
Egyedül és némán feléd kart kitárjak,
S veled örökké csak szemtől szemben álljak?

OH, HADD FONJAK...

Oh, hadd fonjak a nyakadra
Láncot, melynek drágagyöngye
Gondjaimnak fájó könnye!

Mig a csillagoknak fénye
Lábadra hull, szikrát vetve,
Láncom kerül a szivedre.

Mindent tőled kérhetek csak,
S hirnevet és gazdagságot
Akkor adsz, ha jónak látod.

Ám a gond s könny az enyém csak
És ha néked felajánlom,
Tán jutalmam megtalálom.

HA ELJÖN A HALÁL

Majd ha egy nap eljön a halál
S kopogtatva ajtódnál megáll,
Áldozatkép itt majd mire lel?

- Oh, előtte, vendégül ha látom,
Életemnek telt edénye álljon...
Üres kézzel nem megy innen el!

Bő szüret, mit őszöm napja értelt,
Álom, mely betöltött nyári éjjelt,
S munkás életem minden gyümölcse
Áldozóedényemet betöltse...

Ezt fogom eléberakni mind,
Hogyha jön és hozzám betekint...

MEGKAPTAM AZ ELBOCSÁTÁST...

Megkaptam az elbocsátást,
Bucsuzzunk hát el, testvérek!
Köszöntelek mindahányan,
Aztán hosszú utra térek.

Ime itt a kapum kulcsa,
Szálljon ez a házam rátok,
Minden ígényről lemondok
És csupán egy jó szót várok.

Szomszédok voltunk sokáig,
Többet kaptam, mintsem adtam,
Napom leszállt, lámpám kihunyt
És én sötétben maradtam.

Levél jött, hogy megidézzem -
Itt állok már utrakészen.

II. A „KERTÉSZ” DALAIBÓL

A KERTÉSZ ÉS A KIRÁLYNÉ

Szolga:

Légy szolgádhoz kegyelemmel!

Királyné:

Ünnepségem most ért véget
S minden szolgám szerteszéledt.
Ilyen későn mért keressz fel?

Szolga:

Ha a többi hazaküldted,
Rám is végre sor kerülhet.
Mit tegyen, hogy lépted' ója,
Szolgáidnak utolsója?

Királyné:

Ilyen későn mit remélhetsz?

Szolga:

Hogy királyném kertésszé tesz.

Királyné:

Tán csak nem az eszed ment el?

Szolga:

Felhagyok a régi renddel
S elhajítok - megkövetlek -
Kardot, lándzsát porba, sárba,
Többé ne is küldj követnek
Idegenek udvarába,
Sem harcolni új csatába
Ne küldj engem nyakra-főre -
Legyek inkább kertet őre!

Királyné:

S mit vállalsz, ha ezt eléred?

Szolga:

Mindig csak szolgálni néked:
Gondoznám a dús gyepösvényt,
Melyen jársz-kelsz reggelenként,
S melyen vágybeteg virágok
Lépted' ujjongva köszöntik
S illatuk' elédbbe öntik -
Hintáználak, ha kívánod,
Ott, ahol a szaptaparna
Lombjaival eltakarna,
S korán kelő hold sugára
Csókot hintene ruhádra.

Friss olajjal töltögetném
Azt a lámpát minden estén,
Mely ágyadnál lobog éjjel,
Ügyesen és gonddal aztán
Zsámolyod' kicirkalmaznám
Szantál és sáfrány levével.

Királyné:
S mindezért mi terhel engem?

Szolga:
Kezed' tarthassam kezemben,
Mint a gyenge lóbuszbimbót,
S csuklódat, a lágyan ringót
Viráglánccal diszithessem.

Engedd, hogy talpad' pirosra
Fessek asoka levével,
S hogy csókom a port lemossa
Kis lábadról forró hévvel.

Királyné:
Vágyad teljesül, a dőre:
Ha akarsz, légy kertem őre.

RAB MADÁR ÉS VADMADÁR

Szelid madár kalitkában, szabad madár az erdőben,
Találkoztak egyszer mégis sorstól megszabott időben.
Szól a szabad madár: „Drágám, jöjj velem a rengetegbe!”
Felel amaz: „Te jöjj hozzám; ahhoz kinek volna kedve?”
Szól a szabad madár: „Jönnék, ámde ott a kalitkában
A rács mögött arra sincs hely, hogy a szárnyamat kitarjam!”
Szól a madár a kalitban: „Légi utra mikép menjek,
A felhők közt pálca sincsen, amelyen én megpihenjek!”

Szól a szabad madár: „Drágám, zengd dalát a rengetegnek.”
Felel amaz: „Ülj le mellém és amelyiken csevegnek
A tudósok, téged arra a nyelvre én megtanítalak,
Ugy lehet, hogy szebb talán még, mint a dala a csalitnak.”
Szól az erdők madara: „Nem! Nincsen arra semmi kedvem,
Tanítani és tanulni a szabad dalt lehetetlen.”
Szól a madár a kalitban: „Jaj nekem, ki nagyra nőttem,
S dalai az erdőnek még ismeretlenek előtttem!”

Ég szerelmük s forró vágyuk gátat szakítana régen,
S mégsem repülhetnek együtt egymás mellett át a légen.
Lemondóan nézik egymást a kalit rácsán keresztül,
Mig szavukban és szemükben ismerkedés vágya rezdül.
Szárnyuk mohó veresése és a daluk mondja egyre:
„Jöjj, oh drágám, jöjj szerelmem, jöjj ide a közelembé!”
Vadmadár szól: „Rácsod rémit, hadd maradjak inkább nőtlen.”
Rab madár szól sirva: „Oh jaj! Holt a szárnyam és erőtlenség!”

AZ IFJU HERCEG

Oh anyám, az ifju herceg elmegy majd a házunk mellett;
Én ma reggel - ilyen reggel! - munkámra, mondd, mint figyeljek?
Arra oktass, a hajamat mint fonjam be, mily alakban?
Mondd, mit öltsek majd magamra? Oh anyám, mért vagy zavarban?
Jól tudom, hogy nem tekint rám, majd ha állok ablakomban;
Hisz' én is csak percre látom, s szemem elől eltűn nyomban.
És csupán a fuvolának tompa hangja ér el - oh jaj! -
Elhalóan a fülemig, mint valami messze sóhaj.
Ám anyám, az ifju herceg elmegy ma a házunk mellett,
Legdiszesebb ünneplőmet felöltenem azért kellett...
- Oh anyám, az ifju herceg erre ment és most már távol...
Felkelő nap fénye volt, mi kisugárzott kocsijából.
Fátyolomat levetettem, majd nyakamról leoldottam
Rubinköves láncocskámat és utjába odadobtam.
Oh anyám, mért vagy zavarban! Jól tudom, hogy fel nem vette...
Kocsikerék összezúzta s vércsepp maradt ott helyette.
Kisem tudja, kisem sejti, mi rejlett ez adományban,
Kisem tudja, kisem sejti, kinek dobtam, kinek szántam.
Ám anyám, az ifju herceg erre ment, s én balga, kába,
Keblemről a drága ékszert odadobtam az utjába...

MINT MIKOR A PÉZSMA SZARVAS...

Mint mikor a pézsmaszarvas
Önszagától ittasodtan
Átrohan az árnyas erdőn,
Ugy törtetek én is ottan.
Rohanok a májuséjben,
Déli szellő langy lehében,
Letérve a járt ösvényről,
Szertebolygok utvesztetten
- Mit keresnék, nem találok,
S meglelem, mit nem kerestem.
Feléled a vágy, mely eddig,
Szivem mélyén rejtve égett,
S testet öltve, táncot járva,
Beragyogja a vidéket.
Követem, mint fényt az árnyék,
S mikor már nyomában járnék,
Megragadnám, de kisiklik,
S odacsál, hol vár a vesztet
- Mit keresnék, nem találok,
S meglelem, mit nem kerestem.

KÉZ A KÉZBEN, SZEM A SZEMBEN...

Kéz a kézben, szem a szemben:
Igy kezdődött a szerelmem.
Holdas márciusi éjjel
Hennaillat száll a széllel,
Tilinkómat földre dobtam,
Koszoruddal hever ottan.

Egyszerű a mi szerelmünk, mint a dal.

Szinétől a fátyolodnak
Szemem s szívem ittasodnak,
S mint mikor szívemnek bér int,
Jázminkoszorud úgy érint.

Bohó játék, amit játszunk,
Ellenkezünk és cicázunk,
Derü, mosoly, tréfa minden,
S patvar, melynek éle nincsen.

Egyszerű a mi szerelmünk, mint a dal.

Nem izgat a holnap titka,
Lehetetlent nem kívánunk,
Bájad csillog, árnya ritka,
Mélységekben sohse' járunk.

Egyszerű a mi szerelmünk, mint a dal.

Szavunk nem tör fel keményen,
Megtörni az örök csendet,
S kezünk azért nem esengett,
Ami túl van a reményen.

Nekünk elég, amit adunk,
Nekünk elég, amit kapunk.

Nem sajtoltuk ki a végig
Dús gyümölcsét az örömnél,
Mert mustjából a gyönyörnek
Gyötrelmeknek bora érik.

Egyszerű a mi szerelmünk, mint a dal.

SÁRGA MADÁR ÉNEKELGET...

Szomszédunknak egyik fáján sárga madár énekelget,
S dalát hallván, táncra perdül a szívem e zene mellett.
Abban a faluban élek, melyben neki van lakása
És ez a mi örömünknek épen egyik kutforrása.
Van két kedvenc báránycájája, üde s bohó, mint két gyermek,
Felkeresik kertünk árnyát és naphosszat ott legelnek.
Árpaföldünkön is járnak, de én nem vagyok goromba,
Oda futok és felkapom mindakettőt a karomba!

A falunk neve Khanjana,
A folyónk neve Anjana,
Az én nevem' mindenki tudja,
Az ő neve meg Ranjana.

Nincs közöttünk gátnak semmi, mi szerelmünk útját állja,
Csak a hullámozó vetésnek egyetlen egy keskeny sávja.
Kertjük mellett a mi kertünk, benne fák közt áll a méhes,
Kertjükbe jár méheinknek raja, hogyha mézre éhes.

És a folyam, mely fürödni mindkettőnket sokszor látott,
Házuk tájáról hoz nékem partról behullt virágot,
S a szárított kúsm-virág, mit kosárszámra szoktunk venni,
Ott termett, ott virágzott az ő földjükön valamennyi.

A falunk neve Khanjana,
A folyónk neve Anjana,
Az én nevem' mindenki tudja,
Az ő neve meg Ranjana.

Az az út, mely a házunktól kiindul és elvész távol,
Tavaszonként illatos a mangovirág illatától;
Mikor a mi kenderföldünk merő virágtenger végig,
Sarló alá ugyanakkor az ő lentermésük érik;
Az a csillag, mely ott ragyog házuk felett minden este,
Fényével a házunk táját eddig mindig felkereste,
S az esőtől, melynek vize kertjüknek földjébe mélyed,
A mi kadamligetünk is felüdül és újraéled.

A falunk neve Khanjana,
A folyónk neve Anjana,
Az én nevem' mindenki tudja,
Az ő neve meg Ranjana.

A KÉT NŐVÉR

Mikor a két nővér elindul a kutra,
Mosolyog, ahányszor erre visz az útja...

Bizton észrevették, hogy a bokrok mellett
Les valaki rájuk, mikor vizért mennek.

Összesugnak-bugnak közepén a térnek,
Ahányszor csak együtt a bokorhoz érnek.

Bizton felfedezték azt a titkát ennek,
Hogy ott őket várják, mikor vizért mennek.

S mihelyt odaérnek, meg-meginog orvul
Vállukon a korsó és a víz kicsordul.

Bizton felfedezték, hogy valaki szenved
Bokrok rejtekében, mikor vizért mennek.

És lám, a két nővér a bokorhoz érve,
Kacagó mosollyal néz egymás szemébe.

Kacagás a lábuk szapora járása,
Valakinek lelke megremeg utána.

Azé, aki ott áll sűrű bokrok mellett,
S onnan lesi őket, mikor vizért mennek...

IFJU, JÖJJ!

„Ifju, jöjj s mondd, mért lobog
Örület szemedben?”

„Tán azért, mert boromat
Mákonnyal kevertem.”

„Oh szégyen”

„Hagyjátok! Van bölcs elég,
S van elég, ki balga,
Van, ki búsul s van, aki
Könnyedén kezd dalba;
Van szem, amely mosolyog,
S van, mely könnyben ázik,
- Az enyémben örület
Villáma cikázik.”

„Ifju, mondd, mért állsz a fa
Hüvös árnyékában?”

„Mert e sziv terhét alig
Birja már a lábam;
Ha e súly nem nyomna le,
Tán könnyebben járnék -
Pihenek a fa alatt,
S enyhet ad az árnyék.”

„Oh szégyen!”

„Hagyjátok! Az ut nehéz,
Van, ki végig birja,
S van, akinek féluton
Integet a sirja;
Van, ki szabad s van, kinek
Járom a nyakában -
Engem szivem súlya nyom,
S fáradt már a lábam.”

SZÓLJ HOZZÁM, SZERELMEM...

Szólj hozzám, szerelmem!
Mondd el előszóval,
Amit dalban mondtál.

Éj sűrű sötétjén
Felhők fátyolában
Elvész minden csillag.
Csak a szél sóhajtoz
Sűrű lomb között.

Nézd, hajam kibontva,
S kék köntösöm átfog
Szoros öleléssel,
Mint az éj sötétje...
Fejed hadd pihenjen
Itt a keblemen,
S az édes magánynak
Csendjén hadd beszéljen
Szabadon szived!
- Én majd szemlehungyva
Hallgatom beszédét,
S arcodba se' nézek.

És ha befejezted,
Ülünk néma csendben,
S csak a fáknak lombja
Suttog majd az éjben.

S ha az éj tűnőben
S dereng már a hajnal,
Mélyen belenézünk
Egymásnak szemébe,
S mindegyikünk aztán
Megy a maga útján.

Szólj hozzám, szerelmem!
Mondd el előszóval,
Amit dalban mondtál.

TE VAGY AZ ESTI FELHŐ...

Te vagy, te az esti felhő álmaimnak kék egén!
Téged fest le, téged alkot vágyam, mely lángként világol,
Ábrándálmaim lakója, az enyém vagy hát, enyém!

Rózsaszinre festi lábad' vágyam lángja s a remény,
Keserédes lett az ajkad gyötrelmeimnek borától -
Álommagányom lakója, az enyém vagy hát, enyém!

Elfogott és guzsbakötött hálójával a zeném,
Éjszemedben szenvedésem gyásztüzenek mása lángol -
Örök álmaim lakója, az enyém vagy hát, enyém!

SZIVEM, A VADON MADARA...

Szemed tükreben meglelte, igen,
Egét a vadon madara: szívem -
Ez az ég bölcsője kelő hajnaloknak,
Boltján égi fénnel csillagok ragyognak,
S dalom el-elmerül mélységeiben...

E végtelen égre hadd szálljak fel végre
És csapongó szárnnal felhőt törve által
Hadd fürödjön égő napfényben szívem!

OH, NE MENJ EL...

Oh, ne menj el, én szerelmem,
Kérd előbb, hogy megengedjem!

Mit ér annyi virrasztásom,
Hogyha elnyom most az álom,
S ha, míg álmodom veled,
Addig elveszítelek?

Éjszakánként, oh mi gyakran
Megérintlek felriadtan,
S önmagamtól kérde: „Oh,
Álom-e ez, vagy való?”

Bár bilinccsé font szívemmel
Tarthatnálak, hogy ne menj el,
S avval téged, amig élek,
Önmagamhoz köthetnélek!

Oh, ne menj el, én szerelmem,
Kérd előbb, hogy megengedjem!

HOGY NE ISMERJEK RÁD

Hogy ne ismerjek rád, játszol velem,
S mert kacagásod villáma vakít,
A könyet arcodon meg nem lelem.
Oh, ezt a cseleket ismerem én:
Nem azt a szót mondod ki, mely helyén.

Hogy ne becsüljem fel értékedet,
Ezerszer megszököl - és félreállsz,
Hogy össze mást ne tévesszek veled.
Oh, megejteni e cseled se' tud:
Az ut, amelyen jársz, a rókaut.

S mert másokénál nagyobb a jogod,
Nem ejtesz szót s ajándékaimat
Játszi könnyel elhárítgatod.
Megtéveszteni e cseled se' fog:
Nem kell neked, mit neked ad a jog.

KELLEMEDNEK BILINCSETŐL...

Kellemednek bilincsetől
Szabadíts meg végre, drága!
Ne fojts bele mámorító
Csókjaidnak a borába.

Tömjénfüstnek fojtó ködje
A szívemet miért fődje?

Ajtókat tárj! A szobába
hadd ömöljön nap sugára.

Gyengédséged, mit kerestem,
S ölelésed lett a veszttem.

Szabadíts meg a varázstól,
Add vissza a bátorságom',
S szívemet, ha felszabadult,
Neked újra felajánlom.

FEJEZD BE AZ UTOLSÓ DALT...

Fejezd be az utolsó dalt,
Aztán le is, fel is ut!

Felejtsd csak el ezt az éjjelt,
Ha az éj hajnalba fut.

Kit akarok megölelni?
Hisz' az álmot nem lehet.

Kezem ürt szorit szívemhez,
S összezuzza szívemet!

VIRÁGODBÓL ÉN IS SZEDTEM...

Virágodból én is szedtem, oh világ!
Szivemhez öleltem, s megszurt a tövis.
S hogy lement a nap és rámköszönt az éj,
A virág elfonnyadt s csak a kin maradt.

Oh világ! Számodra nyílik még virág,
Illatos és büszke, míg virágszedő
Szép tavaszkorom már régen messzetűnt.

Számomra az éjben rózsza nem fakad
És csupán a kin az, ami megmaradt.

A VAK LEÁNYKA

Egyszer, mikor hajnaltájban
Egy virágos kertben jártam,
Lótuszlombba göngyölgetve
Üde virágláncot hozván,
Vak leányka lépett hozzám.

A láncot nyakamra tettem
S könny gyülemllett a szememben.

Aztán megcsókoltam s szóltam:
„Boldogtalanabb magadnál,
Vak vagy te, mint e virágok,
S nem tudhatod, hisz’ nem látod.
Hogy mily szép az, amit adtál.”

OH ASSZONY...

Oh asszony, nemcsak Isten, de ember műve lényed;
Szépséggel felruháznak, mit szivükből halásznak,
Hogy annál tündöklőbben ragyogjon szerte fényed.

Aranyfonálból fátyolt szó költők lantja néktek,
Festők ecsetje, vászna a hiretek kovásza,
Mert általuk lefestve örökké ifjan éltek.

A tenger gyöngyét adja, a bánya azt, mi drága,
S hogy szirmainak telje szépségteket emelje,
Nektek virul a kertben a nyár minden virága.

És hogy sirnod ne kelljen a tűnő ifjuságon,
A férfiszívek gondja rád sugarait ontja,
Ki félig vagy csak asszony és félig röpke álom.

A KŐBE VÉSETT SZÉPSÉG

Ott, hol lárma tör az égre,
Állsz te, Szépség, kőbe vésve,
Állasz némán, mozdulatlan',
Távol tőlünk, s egymagadban.

Lábaidnál térdepelve
Áll a nagy Idő szerelme,
S mondja: „Szólj hozzám, szerelmem,
Kit arámmá kelle tennem!”

Ám hiába gyötri kétség:
Szavad kő, hogy meg ne értsék,
Oh, rendithetetlen Szépség!

BUCSU

Béke, Szivem, béke! Most, hogy itt a vége,
Legyen bucsuzásunk szép és kellemes.

Ami végét lelte, csak idők betelte,
Ne hagyd erőt venni rajta a halált!

Multak emlékében a szerelem éljen,
S csupán dalaimnak maradjon a kin.

Merész repülésem át a magas égen
Legyen szárnycsapássá a fészek felett.

Kezed szorítása legyen annak mása,
Mit érzek, ha megcsap virág illata.

Szépséges Vég, állj csak, pillanatig várj csak
És rebegd el halkán bucsuszavadat.

Lásd, meghajlom mélyen, s lámpával a kézben
Én világítom meg éji utadat!

ÁLOM KÖDÖSVÉNYÉN...

Álom ködösvényén járva,
Ujból vele álltam szemben,
Aki egykor kedvesem volt
Egy korábbi életemben.

Elhagyatott utnak szélén
Esthomályban állt a háza,
A galambduc népe csendben,
S rudján aludt már a páva.

Égő lámpa volt kezében,
Azt a küszöbre letette,
S bánatos szemének égő
Tekintetét rámvetette.

Száll felém a néma kérdés:
- Nem hallhatom, csupán látom -
„Amióta elszakadtunk,
Mi a sorsod, mondd, barátom?”

Megkísérlem választ adni -
Mindhiába! melyen ketten
Megértettük egymást egykor,
Azt a nyelvet elfeledtem!

És hiába álltam némán,
Egyre-másra csak töprengve,
Sem a neve, sem a nevem
Nem jutott már az eszembe.

Jobb kezét nyújtotta némán,
Könny ragyogott két szemében,
Szótlatlanul és önfeledten
Álltunk ketten kéz a kézben -

Lámpánk lángja végsőt lobbant,
S elaludt az esti szélben...

A BOLOND ÉS A BÖLCSEK KÖVE

Szerte a világon egy futóbolond
A bölcsek kövéért* nyugtalan' bolyong.
Fürtjei ziláltak, fakók, porosak,
Teste önmagának vézna árnya csak;
Ajka csukva, mint zárt ajtaja szívének,
Melyhez soha gyengéd érzelmek nem érnek,
Szeme villog, mint a szentjánosbogár,
Mely a bokrok között párját üzve jár.

Előtte a tenger bömbölve morajlik,
Beszédes hullámok csevegése hallik;
Szakadatlan' rejtett kincsekről beszél,
Közben a hullámok kacagása kél,
Kigúnyolva azt az esztelen bolondot,
Aki meg nem érti, amint ajkuk mondott.

* A bölcsek köve a középkori alkhímia nagy problémája. Azt hitték, hogy aki vele nemtelen ércet érint, azt evvel arannyá tudja változtatni.

S bár a bolondot már nem biztatta semmi,
Mert minden reményét látta füstbemenni,
Nem akart nyugodni s nem pihenhetett,
Mert a keresés már élte célja lett. -

És ahogy a tenger, karját égre tárva,
A megölelhetlent ölelésre várja -
S csillagok, befutva pályáját a körnek,
El soh'sem érhető célok felé törnek -
A bolond lobogó, porfakó hajával
Ugy robog törtetve a világon által,
S az elhagyott parton bolyong szerte-szét,
Mindenütt keresve a bölcsek kövét.

Egy nap hozzálépett egy parasztgyerek
S kérdi, míg körülte bambán ténfereg:
„Derekad körül mely csilingelve csetteg,
Azt az aranyláncot vajjon honnan vetted?”

Meghökken a bolond, döbbenése szótlan:
Az előbbi vaslánc arany most valóban;
Nem álom ez, noha nem emlékezett,
Hogy e csoda mikor s mint történhetett.
Öklével homlokát vadul verdesi:
Tudta nélkül ez hol sikerült neki?

Szokásává lett, hogy minden kavicsot
Felszedett a földről s újra eldobott,
Miután a láncot vele érintette,
S mivel figyelni a hatást nem volt kedve,
Szerencséjét balgán maga dulta szét:
Meglelte s eldobta a bölcsek kövét.

- Távol nyugaton a hunyó nap leszáll,
Fényétől az égbolt szinaranyra vál.

Maga lábnyomán a bolond visszafut,
Hátha az elveszett kincs kezébe jut!
Ereje már fogytán, teste görnyedez,
Szíve porban fetreng - oh, ép olyan ez,
Mint mikor a porban fekszik holtra törve
Éltető gyökérről ledöntött fa törzse.

A VADÁSZ

Üldözöm az aranyszarvast.

Mosolyogjatok, barátim,
Ám én mégis üldözöm a
Látományt, mely fut előlem.

Átrohanok halmon, völgyön,
S bolygok névtelen vidéken,
Mert amire én vadászom,
Aranyszarvas az a vad.

Ti a vásártéren jártok
S hazatértek megrakottan,
Ámde engem megcsapott a
Hontalan szelek lehe,
Nem tudom hol és mikor.

Semmi gond sincs a szivemben,
Minden, amim volt, mögöttem
Elhagyatva s messze már.

Átrohanok halmon völgyön,
S bolygok névtelen vidéken,
Mert amire én vadászom,
Aranyszarvas az a vad.

A HALÁLHOZ

Mért suttoysz fülembé, mint egy bágyadt álom,
Oh Halál, Halálom?

Ha a szirmok hullnak csendes nyári estén
S hazatér a csorda aklát megkeresvén,
Te mellém lopózol, mint egy orv kísértet
És szavakat suttoysz, miket meg nem értek.

Igy akarsz befonni, lábamról levenni,
Szavad mákonyával végzetemmé lenni?
Altató dalod' és hideg csókod' állom,
Oh Halál, Halálom!

Nem lesz nászunk napján semmi büszke pompa?
Koszorut sem látok fűrtjeidbe fonva?
Hol marad a zászló, amely leng a szélben?
S fáklyád vörös fénye nem lobog az éjben?

Kagylócsengetyüdnek csilingelésével
Jelezd érkezésed' álomtalan éjjel,
Biborszin palástot adj fel reám menten,
Aztán kéznél fogva vezess tova engem.

Kocsid készen álljon már a kapualjban,
Tüzes paripáid nyerítését halljam,
Aztán vakmerően - ez a dolog rendje -
Emeld fel a fátyolt s úgy tekints szemembe.

Büszke tekinteted', meglásd, én kiállom,
Oh Halál, Halálom!

SÁRGA RIZSMEZŐN...

Sárga rizsmezőn, mit megérlelt a nyár,
Őszi fellegárnyat üz a napsugár.

Táncot fénytől ittas, balga méhe lejt,
S a virágról mézet szedni elfelejt.

Vizek felől lárma tölti be a tért,
Récék ujjongnak ott merő semmiért.

Testvérek, ti ma mind itt maradjatok,
Ma reggel a munka szünetelni fog.

Rohammal vegyük be ma a kék eget,
S virágjuktól fosszuk meg a réteket.

Mint mikor hullámról szétporzik a hab,
Mindenütt a légben kacagás fakad.

Testvérek, a reggelt, mely ma ránk tüzel,
Vidám, röpké dalban fecséreljük el!